

Yhteiskirjastojen taloudesta

Susanna Parikka
Lapin korkeakoulukirjasto

Korkeakoulukirjastojen talousseminaari 28.11.2012

Yhteiskirjastot

- Yhteiskirjastoja on erilaisia, mutta lähtökohtaisesti ne ovat saman tai läheisen paikkakunnan korkeakoulujen yhteisiä kirjastoyksiköitä, joiden toiminta perustuu **sopimukseen**
- Yhteiskirjastotoiminta pohjautuu **OKM:n näkemykseen** korkeakoulujen rakenteellisesta kehittämisestä
- Mm. Tritonia (Vaasa), Lapin korkeakoulukirjasto, Lappeenrannan tiedekirjasto, Fellmannia (Lahti)

Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen yhteiskirjastot

- palvelevat tasa-arvoisesti molempia korkeakoulusektoreita
- tuottavat tarpeiden ja mahdollisuuksien mukaan yhteisiä ja erikseen räätälöityjä palveluita
- hallinnollisesti yhteiskirjastojen olemassaolo perustuu korkeakoulujen välisiin sopimuksiin ja yhteisesti laadittuihin säädöksiin
- osalla yhteiskirjastoista on toiminnassa mukana toisen asteen yksiköitä tai muita sopimuskumppaneita

Yhteiskirjastojen talouden malleja

- Keskitetty malli – Lappeenrannan tiedekirjasto, Fellmannia
- Hajautettu malli – Lapin korkeakoulukirjasto
- Jaettu malli - Tritonia

Neljän yhteiskirjaston yhteiset ja korkeakoulukohtaiset kustannukset (2012)

	<i>Fellmannia, Lahti</i>	<i>Lapin korkeakoulukirjasto</i>	<i>Lappeenrannan tiedekirjasto</i>	<i>Tritonia, Vaasa</i>
Henkilöstökulut	yhteisiä	kirjastonjohtajan palkka yhteinen, muut korkeakouluittain	yhteisiä	yhteisiä
Tilakulut	yhteisiä	korkeakouluittain	yhteisiä	yhteisiä, paitsi tutkijatilat
Kirjallisuus	yhteisiä	korkeakouluittain	pääosin korkeakouluittain	korkeakouluittain, vain 5 % yhteistä
Tietotekniikka	yhteisiä	kirjastojärjestelmän kulut yhteisiä, muuten korkeakouluittain	pääosin yhteisiä	yhteisiä
Muut kulut	yhteisiä	logistiikka, tiedotus, yhteiset koulutukset yhteisiä, muuten korkeakouluittain	pääosin yhteisiä	yhteisiä

Yhteiskirjastojen tilastoinnista

- Yhteiskirjastot KITTiin mukaan 2010 omaksi kategoriakseen
- Talouden osalta tilastoinnissa erityisen pulmallista:
 - toista astetta palvelevissa amkeissa toisen asteen vaikutus talouslukuihin – osassa luvuista mukana, osassa ei -> luvut eivät yhteismitallisia -> KITT-mittareiden käyttö erittäin hankalaa

Toiveita

KITT2:sta saisi konkreettisia valmiita tunnuslukuja mm.

- Tuottavuudesta
 - esim. paljonko kirjaston budjetilla pystytty tuottamaan lainoja, käyntejä tmv. kirjastopalveluja
- Tuotetun palvelun hinnasta
 - esim. mikä aukiolotunnin hinta tai lainan hinta, jos laskentaan käytetään koko budjettia tai vain henkilöstökuluja

Raha- ja reaaliavirran yhdistämistä niin, että ei puhuttaisi vain toiminnan volyymista, vaan myös siitä kuinka hyvin tai huonosti kirjastolle annettuja resursseja käytetään (ideat Ulla Ohvo)